

Friss Újság

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

A kenyérgondok

eltüntetésének problémáját, a megélhetés olcsóbbá tételének a kérdését nem kezelik azzal a komolysággal, mint amilyent ez a maga elszomorító valóságában megérdemelne. A romániai árakat nem lehet a világpiac nézőpontjából szemlélni, mert sehol sem olyan alacsony a munkajövedelmessége, mint nálunk. Ezzel szemben a különböző termékeknél az árak a külföldi paritást felülmúlják. A kartell törvény gyakorlati sikere nem mutatkozik, mert a kartellek által védett cikkekben az áresés nem jelentkezik. A kartellek által létesített monopólium szorítását nem bírja el a fogyasztó, amely amúgy is alá van rendelve gazdaságilag szűkebb értelemben vett monopóliumnak. A kartell törvény 17. szakasza megadja a lehetőséget arra, hogy a hatóságok a gyárak kalkulációját ellenőrizzék, de tudtunkkal ilyen árrevíziós eljárás nem volt. Pedig az élelmiszeri cikkek kartelljének felülvizsgálatát a legnagyobb sürgősséggel kellene foglalkoztatni, mert a téli nyomor előrevetett árnyéka már komorrá teszi a gyönyörű ősz örömteli hangulatát — A közszükségleti cikkek között a legaktuálisabb gondot a tüzifa idézi elő, amelynek ára tavaly óta hihetetlen arányokban emelkedett. Nem akarjuk eltulozni a dolgot és elismerjük, hogy egyes európai államokban sokkal nagyobb kartell- és egyké-

Tiltakozás az elszaporodott üzleti ajánlékozások ellen

(— okt. 10.) A kereskedelmi életben köztudomásulag az utóbbi időben általánossá lett a vevőkörzés megajándékozásának a rendszere. A legkülönbözőbb ajándékokkal kedveskednek egyes kereskedők vásárlóiknak. Nálunk például legújabbban a Görömbey-szörmeáruháza hirdette, hogy: „Több értékes ajándékot fog kiosztani a vevői között.”

Az ajándékozás célja — kétségkívül a vételkedv fokozása és nem utolsó sorban új vásárlókörzés toborzása. Nos, az üzleti ajánlékozások ilyen kérdésével foglalkoznak legutóbbi jelentésében a Romániai Védjegytulajdonosok Szövetsége, amely tudvalevőleg a védjegyzatokat, áruhamisításokat és a tisztességtelen verseny megnyilvánulásainak leküzdésére alakult. A szövetség jelentésében megállapítja, hogy az utóbbi időben tulengő ajándékozási rendszer

a tisztességtelen ver-

senyre vonatkozó törvénybe ütközik.

Amennyiben egy ajánlék nemes célt szolgál, — úgy senki sem ítélné el, — mondja a jelentés, — de ha kétségtelenül vevőtoborzás a célja és ezzel a tökeszegényebb cégekkel szemben a tisztességtelen verseny eszközét jelenti, — úgy feltétlenül elítélendő és szükséges a kereskedelmi életből való kiküszöbölése. Az a vállalat, amely jutalmakkal toboroz vásárlót, elhagyja a megengedhető verseny alapját, amely elsősorban a jó és olcsó áru kell, hogy legyen és a vásárlókörzés megvesztetésének eszköze ez nyúl.

A jelentés végül leszögezi, hogy az ajánlékrendszer általánosítása a gazdasági életben súlyos zavarokhoz és a kereskedői etika süllyedéséhez vezet. —

Aktuális öt szó: Hátralekös előfizetést szíveskedjék megelőbb rendezni.

zi uzsora folyik, de soha sem szabad elfelejteni, — hogy a belföldi fogyasztóra nézve visszaesést jelent, ha szükségleteit azonos keresőképeség mellett drágábban tudja fedezni. Nálunk végzetes társadalmi nyomorúságot idéz elő, ha az alkalmazottak jövedelméi nagyobb megélhetési

terhet kényszerülnének elviselni. Eppen ezért a megélhetés súlyos problémáját nem lehet azzal a halogatással kezelni, mint az a kartell törvény esetében történt és a hatóságoknak minden eszközzel meg kell tartani az árnívót, amely az életet elviselhetővé teszi ! . . .

Vajjon

a Cantemir Vodă ucca azért olyan gidres-gödörös, — mert a társzekerek a vasutról leszállított áruk után a legtöbb követelt vámot forgalmazák a városnak ? .

Vajjon: a piacoknak feltétlenül piszkosoknak, szemeteknek és penetrans illatuknak kell-e lenniük?

Vajjon: a Basarabilor bulevard sarkán levő pincében működő sajt-büzgár illatát még nem érzelté a város közegészségügyi hivatala ? . . .

— Milyen terheket visel egy kisiparos? Erőmes belepillantani egy segéddel és két inassal dolgozó kisiparos közterheibe. Egy gyengébb iparos személye és alkalmazottjai után pontosan 4940 lej évi betegsegélyző járulékot és iskola taxát, 3500 lej állami adót, 900 lej városi adót — összesen 9340 lej adóterhet visel. Közel tízezer lej az az összeg, amelyet ki kell verejékezzene egy gyengébb, kezdő kisiparos. Nem vitás, hogy a legsúlyosabb terhek hordozója az a kisiparos, akinek mellett szükség napi kenyerét is elő kell teremtsen.

— Románia letiltotta a Törökország felé irányuló kivitelt. A Török köztársaság Románia egyik legkitűnőbb mezőgazdasági és ipari piacának bizonyult. A fizetési bonyodalmak miatt azonban, közel félmilliárd lej van bloká alatt, a török Nemzeti Bankban. Így a romániai exportörök nem tudnak pénzükhöz jutni. Erre való tekintettel, a kormány egyelőre letiltotta a kivitelt.

BETONTELEP

Kizárólag turdai elsőrendű cementből készül úgy mint

betonkuf és hidcsövek

vízartány, írtó, sertés és baromfi vályuk, sirkeszt és sirszegélyek, utszéli kereszt és fejkövek beszerezhető és megrendelhető

Szabó Kálmánnál Hidő

ÉVFORDULÓ

A türelmi rendelet

**Október
13**

A vallási türelmetlenség tovább tartott, mint a vallások rajongó ereje, amely a középkorban még bizonyos erkölcsi háttérrel adott annak a gondolkodásnak, amellyel az egyik ember a másikembernek vallási meggyőződését üldözte. A reformáció kora a vallási türelmetlenségek érzéseit kiemelte és még századokkal a reformáció után is érezhető volt Európa legtöbb országában az a szűkkeblűség, amellyel az egyes, éppen valahol uralkodó felekezetek a más meggyőződéseket elnyomták és háttérbe szorították. A Habsburgok országaiban a vallási türelmetlenség szinte politikai elv volt és Magyarország volt az egyetlen ország a Habsburgok hajdani nagy birodalmában, amelyben legalább papíron meg volt már ezekben a szörnyű időkben is a keresztény vallásfelekezetek közötti egyenlőség.

II. József, aki maga, mint minden Habsburg, buzgó és meggyőződéses katolikus volt, a felvilágosodás századának elveit a gyakorlatban érvényesítette akkor, amikor kiadta híres türelmi rendeletét, amely az osztrák örökös tartományokban lehetővé tette minden keresztény vallásfelekezet szabad gyakorlását és bizonyos könnyítéseket hozott még a zsidóknak is, akik akkor teljesen jogtalanok voltak. A türelmi rendelet volt II. Józsefnek sok nagy alkotása közül a legmélyebben ható és legmaradandóbb hatása, mert a türelmi rendelettel egész Európában új korszak kezdődött és befejeződött a vallási meggyőződésnek hivatalosan türt, vagy hivatalosan támogatott üldözése.

II. József, akinek tragédiája az volt, hogy semilyen nagy szándékát nem tudta megvalósítani, egyedül a türelmi rendelettel ért el maradandó sikert. A türelmi rendelet, ez a történelmi jelentőségű okirat 1781 október 13-ikán jelent meg.

Nemfizető előfizetők, óh !...

(— okt. 9.) Az egyik ardeal román hetilapban olvastunk a napokban egy felhívást az előfizetőkhez. — Nem is az a fontos, hogy az előfizetőkhez irták, hiszen oda mi is szoktunk elég kétségbeesett figyelmeztetéseket küldeni és — sajnos — ép oly kevés megértéssel találkozunk mi is a magyar olvasóközönség részéről, mint az előbb említett román lap az ő publikuma részéről. A fontos az volna ebben a kis felhívásban, hogy Ardealban él egy román sajtóorganum, mely hetenként kétezer példányban hirdeti a székelek visz-szarománosításának szükségességét és nyíltan bevallja, hogy a szent cél érdekében ingyen osztogatja újságját nemcsak a megye román falvaiban, de mindenütt az országban, ahol munkájában segítőtársra találni remél. — Ezzel szemben mi szűkös anyagi viszonyok között, közönnel küzdve, jóval kevesebb példányszámban tudjuk hirdetni egy kisebbséggel teletűzdelt megyében ennek a népnek

és kulturájának létjogosultságát. Nekünk nem álnak a hátunk mögött titkos hatalmak, akik lehetővé teszik, hogy ingyen osztogassuk lapunkat megyénk kisebbségi kulturájának védelmében. — Minket csak előfizetőink megértő támogatása tudna oda segíteni, hogy hasonló példányszámban vegyük fel a küzdelmet, mint román lapjaink, de sajnos, ehhez a faj iránti kötelességérzet és a helyzet mélyesége átérzése is szükséges. E körül pedig, valljuk be — hiba van. Azt nálunk jobban szerefik emlegetni, mint — gyakorolni.

...

— Teljesen új „Pompier” kézitűzoltókészülék töltési anyaggal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Sulyos válságba jutott a kisipar

(— okt. 10.) Az utóbbi időben, dacára a létező mindenfajta iparegyesületeknek, az iparosság sulyos helyzetbe jutott. Erre az amugyis bizonytalan és nagy ingadozásnak kitett iparosságra egyszerre úgy rá zudulnak a bajok, hogy az iparosok vezetői teljesen tanácstalanul állanak, nem tudják, — hol lehetne elkezdni az orvoslást. A kisipar most világsszerre hanyatlóban van. A társadalmi torzalkodással és osztályharcok kiegyensúlyozásával elfoglalt kormányok figyelmét elkerüli, hogy közben a mamut-tőke, az iparmágnások kapzsisága megfojtja a kisipart. Nagy megpróbáltatás elé az ugrásszerűen emelkedő adók állítják a kisipart. Az adó miatt nem kell segéd. Gyakran hallottunk és ismerünk esetet, amikor előáll az a helyzet, hogy a mester inkább elengedi a munkást, minthogy a munkanélküli segédnek ideiglenesen is kenyeret adjon, mert fél, nehogy az ellenőrzés során az alkalmi munkást rendes segédnek nyilvánítsák.

Hogy milyen fejtevést okoz a könyvvitelt nem ismerő iparosoknak a könyvvezetés és a hitelélet, — erre jobb nem is gondolni. Önként felvetődik a számlabélyeg kérdése is. A kereskedő egyszerűen oldja meg az egészet, mikor ezt felszámítja a vevőnek, de mit csináljon a szabó, a cipész stb. iparos, akinek munkáját hitelben viszik el? ... Általános óhaja az iparosoknak az, hogy megkellene szüntetni a kihitelezést. Ha az iparos befektetett munkadíját egytételen kapja meg, abból tüstént kivág valamit és adóhátralékát igazítja, míg, ha részletben jut hozzá ahhoz, amit ő már segédeknek rég kifizetett, úgy észrevétlenül felemészti az egészet amélkül, hogy baját elrendezhetné. Ezzel szemben viszont az a helyzet, hogy kereskedőink nem

hiteleznek az iparosoknak, mert a gyárosok ugyancsak nem hiteleznek.

Többször elhangzott az az általános kívánság is iparos körökben, hogy az önálló iparos a Betegpénztárnál olyan fizetési osztályba iratkozhasson, amilyenbe akar és amit megbir. Ne intézzék ezt hivatalosan. — Szabad orvosválasztás és még sok egyéb panasz. De vajjon ki tudná felsorolni mindazokat a bajokat, amelyek mindegyike sulyosan érinti az iparosságot. A tánonckérdés, azok ellátása, oktatása stb. körüli sulyos kötelezettségek mindmind a kisiparosság égető sebei, melyek orvoslást várnak... Így lazul egy figyelmeztetett társadalmi ág, így indul anyagi zűllésnek figyelő szem hiányában egy nagyfontosságú szerepet betöltő társadalmi réteg...

Megnyugodhatunk

(— okt. 9.) Döntött a huszonhármass bizottság. Több heti álmatlan éjszakázás — gondterhes levegőjében úgy döntött a világbékének ez az albizottsága, hogy elítéli Japánnak a kínai nyílt városok ellen vezetett pusztító erejű légi bombázását. A kiverjétekezett döntés a Népszövetség teljes plenuma elé került és boldogan vehetjük tudomásul, hogy a döntést osztatlan egyhangúsággal fogadták. Ott is elítélték az elítélendőket.

És ez nagy dolog. A sulyt felmérni ennek a döntésnek csak az tudja, aki az életben már saját bőrén érezte, a repülő bombának idegborzongató játékát. Érzékeltetni nem lehet a halálra ítéltetésnek azt a kellemetlen érzését, amelyet a repülőgépek harci kedvében az ember feje felett tevékenykedve előidéz.

Megértem tökéletesen szegény Kinának és általában a kultur embernek nagy örömét, amikor a Népszövetség döntésének elítélő és megbélyegző határozata nyomán fellélegzik.

Igazán jóleső érzés arról tudni, hogy van még forum a világon, amely egész sulyával és tekintélyével elítéli azt, hogy békés embere-

A legdivatosabb
NŐI és FÉRFIKABÁTOK öltönyök,
felöltők trenccokk fügegyruhák óriási választékban kintűnő anyagokból, — a legelőnyösebben kaphatók

Ifj. Weisz Ignácz

női- és férfiruha nagyáruházában; P. Bratianu 22.

ket, napi nyomorult életüket élő nyílt városokat felülről csak úgy egyik percről a másikra vágóhídi vércsapatba bombázzanak. Minden pénzünket megéri az a testület, amely rövid husz esztendő alatt a meglátásoknak ehhez a csúcsteljesítményig tudott eljutni.

Egyébként eddig nem is volna semmi különbség közöttünk és a Népszövetség között. Mi is éppen olyan szorgalommal elítéltük a védtelenség elleni pusztításokat, mint ahogy semmiképpen sem kulturjelenység az erőszaknak, az ökölnak, az erősebb jogának, a világban elszabadított nagytöbbsége.

Szomorú a dologban azonban az, hogy még abban sincs különbség közöttünk, hogy mi éppen úgy nem tudjuk megakadályozni az embertelenségnek ci-vatos tulkapasait, mint amilyen tehetetlen azokkal szemben a Népszövetség is.

HIREK

Felelősszerkesztő:
Joláthy B. Zoltán

Üres fészkek...

A facsucson, magasban volt a fészkek. Megtépték hát a viharok, a vészkek S rést vertek gyöngye rözeoldalán, Lakója azért hagyta ott talán.

Most már nem cseng dal onnan, árva, néma, Csak siró szél, mi még átjárja néha. S e bus dalban mindig egy az akkord Hej, mindent elsodor a sors, a zord.

Nézem soká az árvult, pusztá fészket, S önkénytelen valami arra készítet, Hogy rád gondoljak szívem, te beteg Kit szintén megtepett a fergeget.

Pedig te nem törtél soha magasba, Hol szélvihar a fák csucsát csapdossa.

Lent csöndbe lested, az éj mit susog, S szállnak belőled halk, bus ritmusok.

Faladon mégis finom, gyenge rések, Vájták családás, gond és szenvedések.

S mint üres fészket, elhagyott a dal' Üres fészkek 's üres szív : ravatal.

S ha száll belőlük még akkord az égne, Csak őszi szélsóhaj, de már nem ének!

Sóhaj, fájó, mint hogyha hur szakad, Mely elsíratja még a multakat.

(—)

Dac

gyermekköcski egyed-elárúsító helye HERR-MANN JENŐ cégnél. Satu-Mare, Bul. Basarabilor 11. Telefon 251

A vezérigazgató ur

színe elé szörnyen nehéz bejutni. A titkárja szigorú utasítást kapott, hogyha valaki beszélni akar vele, előbb vallassa ki az illetőt alaposan, hogy kicsoda, milyen ügyben jött és a legelkerülhetetlenebb esetben bocsása be. A napokban kopottkabátos, nyírott bajszú fiatalember jött be a titkárhoz és fölényesen mondta:

— A vezérigazgató urat keresem.

— Kihez van szerencsém?

— Szél Lajos vagyok.

— Milyen ügyben óhajt a vezérigazgató urral beszélni?

— Magánügyben — szölt most már türelmetlenül a fiatalember, — de hát mit faggat itt engem, hiszen be lettem jelentve.

— Ja úgy, akkor bocsánatot kérek — szölt a titkár és bebocsátotta a vezérhez.

A vezér tetőtől-talpig végigmérte, aztán fejcsóválva megkérdezte tőle:

— Ön be lett jelentve?

— Igen.

— Szabad a nevét?

— Szél.

— Mikor lett ön bejelentve?

— Ma délbén, rádión, az időjárásjelentésben...

— «□» —

MEGNYILT! MEGNYILT!

Női kabátmodellek férfi kabátok, felöltők, — trenchkók és NEUMANN-kabátok fin egyenruhák legnagyobb választékban és legolcsóbban beszerezhetők

Weisz Testvérek

készruhanagyáruházában
Str. Cuza Voda 3.
Megrendelések mérték után !!

— „Fémtömegcikkeket” gyártó, automatikus kis villanyüzem átadó. Kálmán mérnök, Oradea, Str. Cioras 38. (50 százalékos vasutikedezvémeny.)

— Gyapjuszövet szükségletinket Iuliu Weisz Gyulánál szigorúan szabott árak mellett szerezhet be. Etekintve a kellemetlen alkudozástól, — ezután tekintélyes összeget takarítottunk meg. Vételt kötelezettség nélküli megtekinthetők a legdivatósabb és garantált gyapjú öltöny, felöltő, — női- és férfi télikabátok, — iskola szövetek nagy választékban és olcsón.

— A magyar Vaske-rekedők Szövetsége átiratban kérte a Zománc-dény Értékesítő igazgatóságát, hogy a hibás áruk jelzését az eddigi «Ha» jelzés helyett „selejt” jeggyel lássák el, hogy a közönség felismerje a hibás árukat.

Írógép számoló- és számoló gép speciális javító-műhelye
Pató Béla
műszerész

Satu-Mare
Piata Bratianu Nr. 7.

— Ausztria és Jugoszlávia 1800 vagont ad kölcsön a M.A.V.-nak — az Eukarisztikus Kongresszusra, hogy a Kongresszus óriási utasforgalmát lebonyolíthassa.

Ha eladó háza, vagy más ingatlana van, vagy venni akar, akkor forduljon teljes bizalommal
Kaufmann

ingatlanforgalmi irodájához
Telefon: 550.
P. Bratianu No. 7.,
ahol a leggyorsabb és a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesül

— Az „Ellenőr”, Tóth Sándor politikai, kritikai és közgazdasági lapjának legújabb számát a szerkesztőnek „Magyar napok után” c. cikke vezeti be. Ebben a cikkben foglalkozik a lap a magyarpárti nagygyűléssel, valamint az EGE napokkal. Az „Ellenőr”-nek ez a száma is országos érdeklődésre tarthat számot. A lap Közgazdaság rovata a megszüntetett jórészt, minden cikke friss és érdekes. Az „Ellenőr” kapható az egész országban, ahol újságot árulnak, Magyarországon és az utódállamokban.

Legolcsóbb beszerzési forrás !.

Teitelbaum

bőrkereskedése
Pop Valér ut 3 sz.
(Sugár ut.)
Cipőfelsőrészkesztés előnyös árak mellett ! . . .

Önnek is van szerencséje, csak meg kell fogni. Vásároljon gyorsjegy

Paládi

sorsjegyi irodájában Str. Crisan 4 sz. alatt szerencsés számokat kap.

Vetőmagbuzza

garantált „Bánkuli” 81 kgr.-os fajsúlyu kapható a

Cooperativa
SATMAREANA-
nál Satu-Mare, Str. Cuza Voda 5. Et. I.

— Szenzáció előszele a tüzelőanyag szakmában. Az adóügyi hatóságok, egyrészt a nagy tüzelőanyag-konjunktúrára való tekintettel, másrészt, mert — állítólag — érdekes adatok jutottak fürge kezükhez, szükségesnek tartják, hogy több nagyobb termelőnél adóügyi vizsgálatot tartsanak. A tüzelőanyag szakmában készülő szenzációról eddig még nem szivárgott ki semmi más feljegyzésre érdemes körülmény.

Az őszi idény BÁRSONY és FILCZ NŐI-kalap újdonságai megérkeztek és óriási választékban beszerezhetők

Weisz Juliska
kalapszalonjában
Str. Stefan cel Mare 2.
(Spitz Béla mellett.)

Legszebb női divatalkalmak, vásznak, selymek, szövetek — dus választékban és olcsón beszerezhetők

Ilf. Mertz István divatáruházában Str. Stefan cel Mare 11. Ref. gymnasium épületben.

— Botrányos verekezés a Dáciában. Róth Mór fogtechnikus feljelentést tett a ügyészségen Fazekas György banktisztviselő ellen súlyos testi sértés címen, mert őt az elmúlt szerdán este a Dáciában minden ok nélkül öklével fejbeverte, úgyhogy 14 napon tul gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az ügy előzményeire még visszatérünk.

— Helyi képviselettel minimálisan napi 300. — Leit kereshet. Ajánlatokat: Sonnenwirth, Arad, Gh. Ionescu 6.

ÜZLETSZERZŐK jó jövedelemmel kerestetnek. Cím a kiadóban.

A hét humora — a — A korzón

— Mikor lesz az esküvőtök ?
— Talán soha.
— Soha !..
— Igen, mert mikor a vőlegényem részeg, akkor én nem akarom, mikor pedig józan, akkor ő nem akarja.

♦♦♦
Egy rettenetes ruhaépítőmény sétál a korzón. A hölgy kalapja egy valóságos japán pagoda, viszont a ruha mintái a legszebb kínai figurákkal ékesek.

— Na, mi ez ? — kérdi egy ur a másiktól — japán vagy kínai ?

— Mire a másik :
— Ahogy én látom, engedményes terület.

♦♦♦
— Miért nősültél meg ?
— Mert nem izlett a vendéglő koszlja.
— És most ?
— Most már izlik . . .

♦♦♦
— Nem értelek téged, — hogyan mehetsz férjhez ahhoz a nyakigláb emberhez. Hiszen az kétszer magasabb, mint te.

— Nem tesz semmit. Ha majd a felesége leszek, — ugyis össze huzza magát..

A Viktóriában

A törzsvendég beszéli az ebédutáni feketekávé mellett :

Recege elpanaszolja az orvosnak, hogy már semmi hatással nincsenek rá a nők és valami szert kér ez ellen.

— Kenje be az arcát fűzfajolajjal, — mondja az orvos.

Recege két héten keresztül kengeti az arcát fűzfajolajjal, de semmi eredmény. Dühösen beront az orvoshoz lecsapja az asztalra a fűzfajolajos üveget és így szól :

— Süsse meg, nem használt.

Az orvos megnézi a fűzfajolajat és azt mondja :

— Na ja, ha maga szomorúfűzfajolajat használt.

Jaj, Kétszázötvenlejes!

Csodaszép vasárnap reggel volt Zsebemben tőpán zörgött két vadonatúj Kétszázötvenlejes. Istenem, milyen fenséges érzés a pénz-zörgetés ! Az ember hallja . . . és valami édes borzongást érez a szívetájékan. Benyul a zsebbe, szeretettel végig simítja és rázni kezdi. Ujong a lélek, kalkulál az ész és a gyomor boldogan korog fel..

— Sör ! Egy két szardínia, jó ebéd és még mi minden. Két csillogó Kétszázötvenlejes, a boldogság sok lehetőségét hirdeti tompa zörgetésével.

.. És elindultam ! Felmelt fejjel, öntelt mosolylyal. Csinálok egy jó napot magamnak. A két pénzdarab biztatón csendült össze.

— A mi hatalmunk nagy. A pincér szokatlan nagy szolgálatkészséggel tolt a lálm a széket. A pénzcserenést hallotta meg, vagy az érzés telepáthiája biztat mesés borraivalóval, — nem tudni, de a meghajlása rendkívüli volt.

— Méltóztatik parancsolni ! ?

— Sört ! Csurgassa magáról. Jó habos legyen. És hozzon.. várjon csak.. igen ringlit.

— Hány darabot méltóztatik ?

— Na hallja ! Egy egész dobozzal. Ujabb mély meghajlások. Jött a habos-sör, az aranyárga olajból rám kacintott a ringli. Aztán újabb sörök. Ebéd, étlap szerint. Előétellel és ementhali sajttal.

Az egyik Kétszázötvenlejes felsőhajtott.

— Végem van ! A főpincér mindjárt zsebre vág. Csalódott ! A főpincér nem vágta zsebre. Dehogy is vágta. Sőt szinte engem vágott ki. De várjunk csak. Elmondom, hogy történt.

— Fizetni !

A pincér szírénaélesen zugja tovább.

— Főur fizetni !

Tekintélyes szuszogás.

Fenséges várakozó póz !

— Méltóztassék parancsolni !

— Négy sör, egy doboz ringli.. És így tovább !

A duplán fogó ceruza varázslatos gyorsasággal szaladt le és fel.

— Huszonnyolc, har-

minckellő, százlizenegy.. kettőszázhuszonkettő !

Szelid Eduard mosoly és a számoló cédula elem lendül.

Kivágtam a Kétszázötvenest.

— Ami visszajár a magáé.

A mellem hat centivel kinnebb dülesztettem.

— Látjátok ! Ez vagyok én !

Vártam az elismerő hajlongást. Di hiába vártam. Eltűnt az Eduard-mosoly. A főur homlokán gondterhes felhők gyülekeztek. — Nézte, forgatta, letette, ráfujt, pengette és így tovább. Rekedten sirt fel a hangja.

— Mást adjon ! Ez hamis !

— Lehetetlenem kérem ! A nagynéném küldte születésnapomra.

A római pápa küldte, akkor is mást adjon.

Eléje vágta a másikat. Ujabb tortura. Rálehelés, pengetés, körömkaszítás.

— Ez is hamis ! Mást kérek !

— Hallja, kinek néz maga engem ? Nem vagyok én Rotschild.

— Ha tudta, miért zabált itt össze-vissza ?

— Tudta a fene !

Mit mondjak. Egy perc alatt összeroppantam.

— Most mit tegyek ?

Kesernyész mosoly, egy szabályos vállrándítás és megszületett a főur tanácsa.

— Tessék a kabátot levetni !

A pincér rádupláz.

— Minek most kabát. Nyár van. A fejem zugni kezdett. Elsötétült előttem minden. És a sötétben csillogó Kétszázötvenlejesek tangót táncoltak.

Hogy kerültem az uccára ? Nem tudom. Egy pajkos szellő meglíbbentette az ingem. Feleszméltem !

— Rémes ! Lehúzták a kabátom. A zsebemben gúnyosan csörrent össze a két Kétszázötvenlejes . . .

♦♦♦

— Régi és új munkálányok felvétele azonnal jelenkezzenek a díóförödében.

MOZI

National Mozgó

MŰSOR :

Hétfőn : 6 és 9 órakor : szenzációs dupla műsor : „APÁK BÜNEI”, Jean Hersholt és Don Ameche a főszerepben, és SING, BABY, SING, Alice Faye, Adolphe Menjou és Ritz Brothers-sel a főszerepben.

Kiegészítés és legújabb hangos világhíradó.

Astra Mozgó

MŰSOR :

Hétfőn 6 és 9 órakor : rendkívüli érdekes dupla műsor :

„Az elfelejtett ember” gyönyörű dráma és „Virasztanak a fegyverek” román és magyar felirattal. Pergő cselekményű, káprázatos kiállítási film.

Szenzációs hangos világhíradó, a legfrissebb eseményekkel.

— A **Victória kávéházban Lakatos Vince kütőné zene-kara muzsikál.** — Szolid árak.

— A „Friss Ujság” példányonként a következő helyeken is kapható : Özv. Weiszbrunné tőzsdében, a Törvényszék előtt és a Trufás tőzsdében a Lucaciu uccában és Barthné tőzsdében a Fő téren

„FrissUjság”

Független politikai, közgazdasági, és társadalmi hétfőnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Satu - Mare

Str. Petru Maior 14

Telefonszám : 304.

Előfizetési árak :

Romániában : egy évre 200 Lei Bankoknak, gyáraknak, részvénytársaságoknak, kluboknak egy évre, ezer Lei.

Magyarországon : egy évre 16 P

Jugoszláviában : egy évre 100 D.

Csehszlovákiában : egy évre 90 Kc.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Minden cikért annak írója felel. — Csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk levélben.

Tip. »Athenaeum« Satu-Mare